

ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู
โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

Desirable Leadership of the School Administrators According to the
Teachers' Opinion in Benchamatheputhit Phetchaburi School
under the Jurisdiction of the Secondary Educational
Service Area Office 10

ลัดดา เอี่ยมมั้น¹ กฤษฎา วัฒนศักดิ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ใน 2 แบบ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ และภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยจำแนกตาม ประสบการณ์ทำงานและวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 116 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 – 1.00 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา , ความคิดเห็นของครู

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยนครราชสีมา

² ผศ.ดร.หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยนครราชสีมา

ABSTRACT

The research purposes were 1) to study desirable leadership of the school administrators according to the teachers' opinion in Benchamatheputhit Phetchaburi School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 10 into two types: the transformational leadership and the exchange leadership; and 2) to compare the teachers' opinion on desirable leadership of the school administrators of Benchamatheputhit Phetchaburi School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 10, classified by working experience and education background. The sample was the 116 teachers of Benchamatheputhit Phetchaburi School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 10, academic year 2020. The research instrument was the 5 levels estimate rating scale questionnaire with Item Objective Congruence Index between 0.60-1.00, and reliability 0.87. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way Analysis of Variance.

The research findings were: the teachers' opinion on desirable leadership of the school administrators of Benchamatheputhit Phetchaburi School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 10; overall was at high level. And the teachers' opinion on desirable leadership of the school administrators of Benchamatheputhit Phetchaburi School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 10, classified by working experience and education background found overall was different with statistical significance level .05.

Keywords : Desirable Leadership of the School Administrators , According to the Teachers' Opinion

ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย

ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นตัวบ่งชี้ว่าการจัดการศึกษาหรือการบริหารโรงเรียนประสบความสำเร็จหรือไม่ก็คือประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ วิสัยทัศน์ ผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมสนับสนุนครู-อาจารย์ให้ได้พัฒนาและทันต่อการเปลี่ยนแปลงให้เกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ต้องการให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ การบริหารการศึกษาของไทยก่อนการปฏิรูปการศึกษานั้น มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการอยู่หลายกระทรวง ทบวง กรม เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงคมนาคม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน การอบรมและการฝึกอาชีพ และมีระดับการศึกษาหลายระดับหลายชั้นตอนโดยเฉพาะการศึกษาในระบบของโรงเรียน มีการจัดส่วนราชการเป็นหน่วยงานส่วนกลางทั้งสิ้น ทั้งที่มีหน่วยงานสถานศึกษาตั้งอยู่ในภูมิภาค การบริหารงานยังต้องขึ้นต่อส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ รวมถึงสถานศึกษาที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ กรุงเทพมหานคร เทศบาลและเมืองพัทยา จะเป็นรูปแบบบริหารส่วนท้องถิ่น แต่การกำหนดนโยบาย การบริหารบุคคล

การบริหารงบประมาณ การบริหารวิชาการ ก็ยังคงกำหนดจากหน่วยงานในส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของไทยในภาพรวมจึงเป็นแบบรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลางเกือบทั้งระบบ ผู้บริหารนับว่ามีความสำคัญต่อการจัดการทางการศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำจะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยทั่วไปคุณลักษณะของผู้บริหารจัดการจะต้องเป็นผู้มีความรู้ดี มีปฏิภาณไหวพริบดี มีบุคลิกภาพดี มีความคิดริเริ่ม รู้จักปรับปรุงแก้ไขความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจ มีความเข้าใจบุคลิกทั่วไปและเข้าใจสังคมได้ดี มีความอดทนและรับผิดชอบสูงมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ประสานงานได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและยอมรับนับถือ ผู้ซึ่งให้ความช่วยเหลือผู้อื่นและความยุติธรรม ลักษณะดังกล่าวไม่ได้หากันได้ง่ายๆ ในสถานศึกษา ที่หายากยิ่งกว่านั้น คือ ภาวะผู้นำ หรือความเป็นผู้นำ (ธร สุนทรายุทธ, 2551)

นอกจากนี้มาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกในมาตรฐานด้านผู้บริหารมาตรฐานที่ 10 ตัวบ่งชี้ที่ 10.3 กำหนดว่า ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ (สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผู้บริหารไว้ 3 เกณฑ์ หนึ่งในนั้นคือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง 2) ความเป็นผู้นำในการริเริ่มการใช้นวัตกรรม เพื่อการเรียนการสอน 3) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้ 4) ศักยภาพในการพึ่งตนเองในการพัฒนางานวิชาการ 5) การแสวงหาความรู้ใหม่ๆ มาปรับใช้ตลอดเวลา (ธีระ รุณเจริญ, 2546)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี ในปัจจุบันมีการจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาจากการศึกษาภาพปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเบื้องต้น พบว่าปัญหาในการบริหารสถานศึกษาเกิดขึ้นจากพฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษา ที่ยังทำงานไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา จึงส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาตลอดจนเกิดประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาหรือหน่วยงานในสังกัด ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษา และจากสภาพสถานการณ์เปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันการบริหารสถานศึกษา ที่มีการเปลี่ยนแปลงจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวนั้น ย่อมมีผลมาจากพฤติกรรมของผู้นำซึ่งปัจจุบันภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงภายใต้การเปลี่ยนแปลงในระบบทางสังคมการเมือง การปกครองการศึกษาและเศรษฐกิจ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา และเป็นข้อมูลในการเสริมสร้างสมรรถภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ใน 2 แบบ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ และภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และวุฒิการศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน และวุฒิการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 แตกต่างกัน

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผู้วิจัยอาศัยแนวคิดใน 2 ด้าน ตามทฤษฎีภาวะผู้นำของแบส (Bass, 1985 : 54) คือ

1. ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ ได้แก่
 - 1.1 ความมีบารมี
 - 1.2 การดลใจ
 - 1.3 การกระตุ้นการใช้ปัญญา
 - 1.4 การมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล
2. ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน ได้แก่
 - 2.1 การให้รางวัลอย่างเหมาะสม
 - 2.2 การบริหารแบบวางเฉย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 170 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 116 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จากนั้นใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการสอบถาม ครูโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยเนื้อหาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่วิจัย แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์ทำงานและวุฒิการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบไลเคิร์ต (Likert Scale) โดยกำหนดค่าการตอบแบบสอบถามในแต่ละระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

3. สร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดประเด็นของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรที่วิจัย

4. นำแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำเสนอ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) กำหนดค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความเที่ยงตรงของเนื้อหาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ประชากร จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) เท่ากับ 0.87

7. ดำเนินการปรับปรุงตรวจสอบความถูกต้องให้เรียบร้อยอีกครั้งแล้วนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้อำนาจการโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในการเก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จำนวน 116 คน

3. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้ครูโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม และเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 116 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ที่ตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ผลข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ ประสบการณ์ทำงานและวุฒิการศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) การหาร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและแปรผลด้วยการบรรยาย

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย วิเชียร เกตุสิงห์ (2538) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและวุฒิการศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test for Independent Samples)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence : IOC)

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency : f) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD.)

3. สถิติสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเบญจมเทพอทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมและรายด้าน

(n = 116)

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ			
1. ด้านความมีбарมี	3.79	.36	มาก
2. ด้านการตั้งใจ	3.61	.30	มาก
3. ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาเป็นรายบุคคล	3.41	.40	ปานกลาง
4. ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล	3.62	.28	มาก
ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน			
5. ด้านการให้รางวัลอย่างเหมาะสม	3.90	.32	มาก
6. ด้านการบริหารแบบวางเฉย	3.88	.35	มาก
รวม	3.70	.19	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$; $S.D = .19$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มี 5 ด้าน อยู่ในระดับมากและอีก 1 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้รางวัลอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.90$; $S.D = .32$) ด้านการบริหารแบบวางเฉย ($\bar{X}=3.88$; $S.D = .35$) ด้านความมีบาร์มี ($\bar{X}=3.79$; $S.D = .36$) ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล ($\bar{X}=3.62$; $S.D = .28$) ด้านการตลใจ ($\bar{X}=3.61$; $S.D = .30$) และด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=3.41$; $S.D = .40$)

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน				t	p
	ต่ำกว่า 10 ปี (n = 45)		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (n = 71)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ						
1. ด้านความมีบาร์มี	3.78	.39	3.81	.33	-0.57	.569
2. ด้านการตลใจ	3.70	.25	3.53	.32	4.12*	.000
3. ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาเป็นรายบุคคล	3.51	.41	3.33	.38	3.21*	.002
4. ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล	3.65	.28	3.59	.27	1.60	.111
ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน						
5. ด้านการให้รางวัลอย่างเหมาะสม	4.01	.16	3.80	.38	5.32*	.000
6. ด้านการบริหารแบบวางเฉย	4.02	.27	3.76	.37	5.59*	.000
รวม	3.78	.17	3.64	.22	5.16*	.000

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการตลใจ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาเป็นรายบุคคล ด้านการให้รางวัลอย่างเหมาะสม และด้านการบริหารแบบวางเฉย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความมีบาร์มี และด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n = 52)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 64)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ						
1. ด้านความมีบารมี	3.77	.39	3.83	.30	-1.19	.234
2. ด้านการคล้อย	3.59	.30	3.64	.30	-1.11	.268
3. ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาเป็นรายบุคคล	3.44	.42	3.37	.38	1.21	.227
4. ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล	3.58	.30	3.68	.23	-	.011
					2.58*	
ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน						
5. ด้านการให้รางวัลอย่างเหมาะสม	3.88	.40	3.93	.09	-1.35	.179
6. ด้านการบริหารแบบวางเฉย	3.91	.44	3.84	.12	1.86	.065
รวม	3.70	.25	3.72	.13	-6.87	.493

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่าง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความมีบารมี ด้านการคล้อย ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาเป็นรายบุคคล ด้านการให้รางวัลอย่างเหมาะสม และด้านการบริหารแบบวางเฉยไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ได้ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าเป็นผู้บริหาร จึงได้แต่คนที่มีความรู้ ความสามารถและมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น เข้ารับการศึกษาคู่ต่อในระดับบัณฑิตศึกษาเพิ่มพูนความรู้ในด้านการบริหารการศึกษา การอบรมสัมมนา การศึกษาดูงาน ประกอบกับยุคปัจจุบันเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลง ทุกองค์การจะต้องเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงทุกองค์การจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรใน

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

องค์การ ดังนั้นผู้นำจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน มีตัวชี้วัดความสำเร็จที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน เพื่อไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างสมบูรณ์ ผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะต้องสามารถนำและพาผู้ตามไปในทิศทางที่สร้างสรรค์ พัฒนาองค์การและสังคมได้ในอนาคต ซึ่งภาวะผู้นำเหล่านี้จะถูกคาดหวังให้มีบทบาทในการเป็นผู้กำหนดทิศทาง การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งเป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้เข้าใจวิธีการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง และเป็นผู้นำที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงาน เป็นการสร้างการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตาม ซึ่งทำให้ผู้นำเกิดความเลื่อมใส ศรัทธาและจงรักภักดี เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ยินดีทุ่มเทในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องเป็นผู้นิเทศหรือให้การแนะนำช่วยเหลือและชี้แนะ กระตุ้นเตือนให้ครุคิดริเริ่มงานใหม่ๆ ขึ้น และสามารถสร้างทีมงานในการทำงานของครูเพื่อให้ทำหน้าที่ ที่มอบหมายได้อย่างดี ที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจารี ฮีมินกุล (2551) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มโรงเรียนในเครือไทย-เทศ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของ ครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มโรงเรียนในเครือไทย-เทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ครูเห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำในระดับมาก ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพส่วนภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนครูเห็นว่าผู้บริหารมีอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา โพธิ์อิน (2555) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะ ของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑลชัย จตุพรชัยมงคล (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและวุฒิการศึกษา พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาในแต่ละส่วนมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ประสบการณ์ทำงาน จากผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคล้อย ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาเป็นรายบุคคล ด้านการให้รางวัลอย่างเหมาะสม และด้านการบริหารแบบวางเฉย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความมีอารมณ์ และความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอน โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นว่าภาวะผู้นำเป็นความสามารถในการริเริ่มโครงสร้าง กระบวนทัศน์ใหม่ และภาวะผู้นำเป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับคนอื่น เพื่อสร้างความสมบูรณ์ให้กับส่วนรวม มีการร่วมคิดและร่วมรับผิดชอบ เป็นคุณลักษณะของผู้นำที่พยายามใช้เหตุผล เพื่อให้ผู้ตามยินยอมทำตามผลของการปฏิบัติงานขององค์การเป็นผลจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำ จึงทำให้มีทัศนคติสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับจักรพันธ์ โย

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

ยิ่งฤกษ์ศิริ (2553) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับอัจฉรา โพธิ์อิน (2555) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับจุฑามาศ กลมรัตน์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์: กรณีศึกษา กรมสารบรรณทหารบก จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับที่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 วุฒิกการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิกศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการดูแล ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาเป็นรายบุคคล ด้านการให้รางวัลอย่างเหมาะสม และด้านการบริหารแบบวางเฉย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความมีปรีชา และด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากครู โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารเพื่อความสำเร็จ หากไม่มุ่งพัฒนาคน ไม่มุ่งพัฒนาภาวะผู้นำ แม้มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงใด ก็ไม่อาจเติบโตก้าวหน้าได้ จะเห็นได้ชัดว่าภาวะผู้นำมีความสำคัญและจำเป็นต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ความอยู่รอด และความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรจึงมีผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำ จนเกิดแนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำมากมาย จึงทำให้มีทัศนะสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับจักรพันธ์ ไชยยิ่งฤกษ์ศิริ (2553) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิกศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และสอดคล้องกับอัจฉรา โพธิ์อิน (2555) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามวุฒิกการศึกษา ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ทั้งยังสอดคล้องกับแสงเดือน กลมมาลย์ (2552) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ

1.1 ด้านความมีบารมี ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์ที่วิกฤติ และประพฤติดนเป็นแบบอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการรักษาระเบียบวินัยของทางราชการด้วย

1.2 ด้านการคล้อย ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นบุคคลที่มองโลกในแง่ดี และสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทดลองปฏิบัติเพื่อค้นหาวิธีการใหม่ๆ ในการทำงานอยู่เสมอ

1.3 ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรแนะวิธีการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา และเปิดโอกาสผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วม ในการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาด้วย

1.4 ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตามความสามารถและทักษะของแต่ละบุคคล และให้ความสนใจและแก้ปัญหาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน

ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน

1.5 ด้านการให้รางวัลอย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการพิจารณาผลการปฏิบัติงาน เช่น การพิจารณาความดีความชอบ และให้กำลังใจในการปฏิบัติงานเมื่องานไม่บรรลุผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

1.6 ด้านการบริหารแบบวางเฉย ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้แนวทางปฏิบัติงานตามที่เคยปฏิบัติมาแต่เดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลง และเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงานแบบเดิมแก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติงานด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาเพื่อวัดภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะ ด้านความรู้ความสามารถและด้านคุณธรรม

2.2 ควรที่จะทำการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาปัญหาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

จักรพันธ์ ไชยยิ่งกฤษศิริ. (2553). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- จุฑามาศ กมลรัตน์. (2550). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์: กรณีศึกษากรมสารบรรณทหารบก.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). **การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป : ทฤษฎีวิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด.
- ธีระ รุณเจริญ. (2546). **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- มงคลชัย จตุพรชัยมงคล. (2550). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2.** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). **หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา พานิช.
- สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน. (2549). **มาตรฐานประเมินตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2549-2553).** กรุงเทพฯ: สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน.
- สุจารี อิมินกุล. (2551). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน กลุ่มโรงเรียนในเครือไทย – เทค.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- แสงเดือน กมลมาลย์. (2552). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี.** มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี.
- อัจฉรา โพธิ์อ้น. (2555). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. ลพบุรี:** มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- Bass, B.M. (1985). **Leadership and Performance Beyond Expectation.** New York :The Free Press.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities.** Educational and Psychological Measuremen. 30(3), pp. 608-610.